



Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.2.38.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na zapytanie nr 3553 Pani Posłanki Iwony Hartwich, w sprawie obecności opiekunów dorosłych osób z niepełnosprawnościami podczas komisji o orzekaniu o niepełnosprawności, komisji ustalającej poziom potrzeby wsparcia, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Prawo do obecności osoby bliskiej w trakcie wykonywania świadczeń zdrowotnych uregulowano w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2024 r. poz. 581), brak natomiast analogicznych regulacji dotyczących zasad postępowania przy orzekaniu o stopniu niepełnosprawności. Obecność innej osoby - również członka rodziny osoby, której dotyczy procedura orzecznicza - przy badaniu fizykalnym i zbieraniu wywiadu przez lekarza oraz drugiego członka składu orzekającego, jest ze względu na specyfikę tych czynności niewskazana. Tym niemniej można ją uznać za zasadną i dopuszczalną w przypadku osób mających znaczne trudności w komunikowaniu się czy porozumiewaniu się za pomocą mowy, zwłaszcza jeśli posługują się polskim językiem migowym, systemem językowo-migowym lub sposobami komunikowania się osób głuchoniewidomych. a wskazany członek rodziny lub opiekun może pomagać im w komunikacji z członkiem składu orzekającego.

O obecności innej osoby przy badaniu lekarskim i wywiadzie decydują przeprowadzający je lekarz i drugi członek składu orzekającego. Skład orzekający zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności ma obowiązek kierowania się przede wszystkim dobrem osoby, w której sprawie wydawane jest orzeczenie, dbając przy tym o ochronę jej intymności i prywatności oraz zapewnienie jej bezpieczeństwa.

Analogicznie należy postępować w przypadku prowadzenia czynności oceniających poziom potrzeby wsparcia. Przepis § 6 punkt 6 rozporządzenia w sprawie ustalania poziomu potrzeby wsparcia z dnia 23 listopada 2023 r.(Dz.U z 2023 r. poz. 2581) wskazuje, że w przypadku niemożności uzyskania od osoby, której dotyczy procedura oceny poziomu potrzeby wsparcia informacji o jej zdolności do samodzielnego wykonania czynności związanych z codziennym funkcjonowaniem, można uzyskać ją od opiekuna faktycznego tej osoby. W sporządzanych podczas wykonywania czynności oceniających opiniach specjaliści do spraw ustalania poziomu potrzeby wsparcia powinni w takich wypadkach zaznaczać, że informacje uzyskali od opiekuna faktycznego danej osoby.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Katarzyna Nowakowska

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/